

Infektioner i mag-tarmkanalen (gastroenterit)

Gäller för: Region Kronoberg

Faktaägare: Charlotta Karlsson och Anette Svensson, Vårdhygien

Allmänt

Gastroenterit kan orsakas av flera olika virus och bakterier, till exempel calicivirus, rotavirus, salmonella och diarreorsakande E.coli (EAEC, EPEC eller ETEC).

Denna rutin gäller för patient med gastroenterit oavsett agens.

Vid kräkning och diarré sprids stora mängder virus och bakterier från tarmfloran till omgivningen. Smittspridning är fekal-oral (via händer, förorenade ytor och föremål, livsmedel, handdukar mm). Basala hygienrutiner inklusive handsprit utgör grunden för all vård.

Ett negativt provsvar utesluter inte virusorsakad gastroenterit.

Vid infektion med Clostridium difficile se separat riktlinje [Clostridium difficile – vårdhygieniska rutiner vid misstänkt eller verifierad infektion](#)

Vårdrutiner

Patient med diarré eller kräkning	
Vårdrum	Eget rum med egen toalett/dusch minst 2 dygn efter symtomfrihet. Sluss/förrum behövs inte. Dörr ska vara stängd. Saknas egen dusch sköts personlig hygien på rummet.
Skyltning	Märk vådrummets dörr med gul skylt ”Isolering” Länk till Smittsamhet eller infektionskänslighet - märkning av vådrum Informera patienten att dörren till vådrum märks och varför detta görs.

Patient	<p>Patienten får inte vistas i allmänna utrymmen. Handhygien före måltid och efter toalettbesök, hjälp patient vid behov.</p> <p>Byt patientkläder och vårbäddstextilier dagligen samt omgående vid förorening. Handdukar byts efter varje användning.</p> <p>När isoleringen släpps ska sängen rengöras och renbäddas. Patienten duschar och får rena kläder.</p>
Personal	<p>Basala hygienrutiner utgör grunden för all vård.</p> <p>Vid föroreningar på händer och underarmar, tvätta med tvål och vatten. Torka torrt innan handsprit används.</p>
Medpatienter	<p>Medpatienter på sal och de som delat toalett är exponerade. Ledig vårdplats ska inte beläggas förrän efter 2 dygns symtomfrihet.</p> <p>Kontakta vårdhygien för rådgivning vid behov.</p>
Måltider	<p>Patient med symtom och exponerade patienter serveras mat på vårdrummet.</p> <p>CLV: Använt porslin tas om hand på vanligt sätt.</p> <p>LL och Sigfrid: Engångsmaterial används. Matbrickan torkas med ytdesinfektionsmedel innan den tas in i avdelningskök för diskning i diskmaskin.</p>
Avfall Tvätt	<p>Egen tvättsäck på rummet. Vid risk för läckage använd dubbla soppåsar eller tvättsäckar.</p> <p>Påsen och tvättsäcken försluts på rummet. Hantera som vanligt avfall eller tvätt.</p>

<p>Medicinskteknisk utrustning/hjälpmedel</p>	<p>Utrustningen ska vara rumsbunden. Stickvagn tas ej in i vårdrum.</p> <p>Utrustning som inte kan vara rumsbunden (till exempel bladderscan) rengörs enligt rutin.</p>
<p>Besök</p>	<p>Besökare ska ej uppehålla sig i gemensamma lokaler. Informera om smittorisk och vikten av god handhygien.</p> <p>Om möjligt bör inte andra vårdenheter besökas samma dag.</p> <p>Person med symtom på gastroenterit de senaste 2-3 dyggen ska avstå besök. I angelägna fall, rådgör med ansvarig sjuksköterska.</p>
<p>Behandling/undersökning på och utanför enheten -vid pågående symtom -inkuberad patient -vid mindre än 2-3 dygns symtomfrihet</p>	<p>Undersökningar/behandlings- och undersökningsrum kan i de flesta fall utföras.</p> <p>Patienten bör duscha eller helkroppstvättas och få rena kläder innan förflyttning till annan enhet. Säng/rullstol ska vara rengjorda. Säng renbäddas.</p> <p>Informera mottagande enhet eller konsult. Patienten ska direkt tas in på behandlings-/undersökningsrum..</p>
<p>Överflyttning av patient till annan enhet</p>	<p>Informera mottagande enhet.</p> <p>Exponerad patienten utan symptom ska ha eget rum med egen toalett under inkubationstiden (2 dygn).</p>

Ledningsrutiner vid smittspridning på enhet - Gäller till och med 2 dygn efter symptomfrihet på avdelningen.	
Utbrott: Tre eller fler patienter/personal på enheten insjuknar med gastroenteritsymptom inom en sjudagarsperiod	
Information	Kontakta Vårdhygien för rådgivning.
Lista över insjuknande och slutrapport	För lista/loggbok över insjuknade. Länk till Loggbok vid gastroenterit Slutrapport skickas till vårdhygien. Länk till Slutrapport efter utbrott av virusgastroenterit
Ledningsansvarig sjuksköterska	Ledningsansvarig sjuksköterska ska finnas vid samtliga arbetspass.
Skyltning	Sätt upp skylt på dörr till avdelningen. Länk till Skylt till avdelning
Måltider/personalrum	Avdela köks-/matansvarig personal. Alla patienter äter på rummet. Gemensam matservering (buffé, fikavagn, personalfika) tas bort. Kassera gemensamma livsmedel. Städa ur personalkök. Ta bort diskborsten. Använd torkpapper.
Personal	Avdela ett fåtal personal att enbart vårda insjuknade och exponerade patienter under arbetspasset. Denna personal hanterar inte livsmedel. Personal som insjuknar under arbetspass går hem omgående.

Insjuknad personal	<p>Personal som insjuknat kan återgå till arbetet efter 24 h stabil symtomfrihet.</p> <p>Personal ska inte hantera livsmedel förrän efter 48 h stabil symtomfrihet.</p> <p>Avstängningsregler i AB § 10 mom 4 gäller. Under detta förbud behåller arbetstagaren avlöningsförmåner.</p>
Personal - tjänstgöring på annan enhet	<p>Symtomfri personal kan nästföljande dag tjänstgöra på annan enhet eller vårda symtomfria, ej inkuberade patienter på enheten. Duscha och byt till rena privata kläder innan arbetspasset.</p> <p>Personal kan under pågående arbetspass tjänstgöra på öppenvårdsenhet. Klädbyte ska då göras.</p> <p>Vid tjänstgöring på annan slutenvårdsenhet under samma arbetspass ska personal duscha och byta arbetskläder.</p> <p>Sjukgymnaster/fysioterapeuter, arbetsterapeuter och läkare följer basala hygienrutiner. Byter arbetskläder om de förorenats av kontakt med patient eller sängkläder.</p>
Besök	<p>Eventuellt besöksförbud beslutas av verksamhetschef/bakjour.</p> <p>Besökare ska informeras om smittorisken. Om möjligt bör inte andra vårdenheter besökas samma dag.</p>
Intagningsstopp	<p>Beslut om intagningsstopp tas av verksamhetschef i samråd med Vårdhygien.</p>
Lokalvårdspersonal	<p>Tjänstgör om möjligt endast på aktuell enhet. Efter klädbyte kan personal även städa i allmänna utrymmen eller på öppenvårdsenhet.</p> <p>Vid tjänstgöring på annan slutenvårdsenhet under samma arbetspass ska personalen duscha och byta arbetskläder.</p>

Dagliga städrutiner - vårdrum och hygienutrymme tillhörande insjuknad eller inkuberad patient

Punktdeinfektion av kroppsvätskor	<p>Torka upp föroreningar med alkoholbaserat ytdeinfektionsmedel (70% etanol).</p> <p>Vid större mängd förorening rengör först med rengöringsmedel och vatten.</p> <p>Noggrann mekanisk bearbetning/gnuggning.</p>
Flergångsmaterial	<p>Använd disk- eller spoldesinfektor.</p> <p>Värmekänslig utrustning desinfekteras med alkoholbaserat ytdeinfektionsmedel (70% etanol).</p> <p>Vid tveksamhet kontakta vårdhygien.</p>
Daglig rengöring/städning	<p>Horisontella ytor samt "tag-ställen" (till exempel sänggrind, rollator, lysknapp, lampa mm) torkas med alkoholbaserat ytdeinfektionsmedel (70% etanol) 1-2 ggr/dag samt vid behov.</p> <p>Desinfektera rumsbunden utrustning.</p> <p>Golv städas med vanlig metod 1-2 ggr/dygn samt vid behov.</p>
Toalettstädning	<p>Toalettstol, handfat, "tag-ställen" rengörs 3 ggr/dygn samt vid behov. Använd alkoholbaserat ytdeinfektionsmedel (70% etanol). Använd <u>städlista</u> som signeras.</p> <p>Desinfektera rumsbunden utrustning.</p> <p>Golv städas med vanlig metod 1-2 ggr/dygn samt vid behov.</p>

Slutstädning	
Enstaka patient	<p>Kassera förpackningar med engångsmateriel (till exempel handskar/förkläden) Kassera 30 cm av torkpapperet Byt toalettrulle och toalettborste</p> <p>Städning 1: Noggrann mekanisk rengöring/gnuggning med fuktade mikrofiberdukar i vårdrum.</p> <ul style="list-style-type: none"> -säng, sängbord med tillbehör -skärm -stolar och övriga plana ytor -toalett och handfat med tillhörande utrustning -hjälpmedel/utrustning -hållare för torktulle -förpackningar för tvål- och handsprit <p>Städning 2: Rengöring av ovanstående ytor med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel (70% etanol)</p> <p>Golv städas med vanlig metod 1-2 ggr/dygn samt vid behov.</p>
Utbrott/Smittspridning	<p>Städning1: Som ovan.</p> <p>Städning 2: Rengöring av ovanstående ytor med klorbaserade engångsdukar.</p> <p>Undantaget madrassöverdrag som rengörs med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel (70% etanol) eller tvättas vid behov.</p> <p>Golv städas med vanlig metod 1-2 ggr/dygn samt vid behov.</p>

Nationella Vårdhandboken [Infektioner i magtarmkanalen](#)

Vid upptäckt av felaktig information eller länk var vänlig meddela faktaägare.